

وخامت حال نسرین ستوده در زندان

وخامت حال نسرین ستوده و فشار بر او
با دستگیری دخترش مهراوه خندان

برای جلوگیری از گسترش اعتصاب غذا و اعتراض در
زندانها

درخواست فوری

برنامه‌ی نظارت بر حمایت از مدافعان حقوق بشر از دولت‌مردان ایران می‌خواهد که نسرین ستوده و کلیه‌ی مدافعان حقوق بشر زندانی را فوری و بدون قید و شرط آزاد کنند. برنامه‌ی نظارت همچنین دولت‌مردان ایران را فرا می‌خواند تا با در نظر گرفتن شرایط کنونی پاندمی کووید ۱۹ سلامت جسمانی و روانی او و کلیه‌ی مدافعان حقوق بشر را تضمین کنند.

۲۱ آگوست ۲۰۲۰

۳۱ مرداد ۱۳۹۹

برنامه‌ی نظارت بر حمایت از مدافعان حقوق بشر، که برنامه‌ی مشترک «فدراسیون بین المللی جامعه‌های حقوق بشر» (FIDH) و «سازمان جهانی مبارزه با شکنجه» (OMCT) است، اطلاعات تازه‌ای دریافت کرده

و از شما درخواست می‌کند فوری در باره‌ی موضوع زیر در ایران اقدام کنید.

اطلاعات تازه

برنامه‌ی نظارت بر حمایت از مدافعان حقوق بشر از طریق جامعه‌ی دفاع از حقوق بشر در ایران (LDDHI) (عضو فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر) از اعتصاب غذا و وخامت حال خانم نسرین ستوده، وکیل حقوق بشری و برنده‌ی جایزه‌ی ساخاروف پارلمان اروپا در سال ۲۰۱۲، و دستگیری دختر او مهرآوه خندان مطلع شده است. خانم نسرین ستوده در حال حاضر در زندان اوین تهران به سر می‌برد.

بر اساس اطلاعات دریافتی، حدود ساعت ۱۱ صبح روز ۱۷ آگوست ۲۰۲۰ (۲۷ مرداد ۱۳۹۹)، پنج مامور امنیتی مرد دختر نسرین ستوده، مهرآوه خندان را در خانه‌ی او در تهران دستگیر کردند و به دادگاه امنیت زندان اوین بردند. دلیل دستگیری در آن لحظه مشخص نبود، اما خانواده‌ی او بعداً اعلام کرد که او به خاطر تهاجم بدنی به یک مامور امنیتی زن در سال ۲۰۱۹ که در مورد حجاب به وی در زندان اوین تذکر داده بود متهم شده است. به باور برنامه‌ی نظارت، این اقدام علیه مهرآوه خندان به منظور اعمال فشار بر نسرین ستوده به خاطر اعتصاب غذای او - و اعتصاب غذای ده‌ها زندانی سیاسی در پی او [۱] - انجام شده است. خانم مهرآوه خندان چند ساعت بعد با قرار کفالت آزاد شد.

خانم نسرین ستوده روز ۱۱ آگوست ۲۰۲۰ (۲۱ مرداد ۱۳۹۹) اعتصاب غذای خود را در اعتراض به تداوم حبس خودسرانه کلیه‌ی مدافعان حقوق بشر و زندانیان سیاسی در بحبوحه‌ی بیماری دنیاگیر کووید ۱۹، شرایط بد زندان برای مدافعان حقوق بشر و زندانیان سیاسی در کشور و نقض مداوم حق محاکمه‌ی عادلانه آنها آغاز کرد و خواستار آزادی فوری آنها شد. خانم ستوده در پی دستگیری دخترش به یکی از هم‌بندان خود در زندان گفته بود که در اعتراض به این دستگیری از نوشیدن مایعات خودداری خواهد کرد. نسرین ستوده حدود ساعت ۷ بعد از ظهر روز ۱۹ آگوست ۲۰۲۰ (۲۹ مرداد) پس از وخامت حال او در اثر اعتصاب غذا به کلینیک زندان اوین منتقل شد.

برنامه‌ی نظارت یادآوری می‌کند که نسرین ستوده از تاریخ ۱۳ ژوئن ۲۰۱۸ در بازداشت به سر می‌برد و به مجموع ۳۸/۵ سال زندان و ۱۴۸

ضربه شلاق محکوم شده است (نگاه کنید به اطلاعات پیشینه). دولتمردان ایران از اردیبهشت ۱۳۹۹ حسابهای بانکی خانم ستوده را مسدود کرده‌اند و تلاشهای خانواده و وکیل او برای دریافت توضیح این زمینه تاکنون به جایی نرسیده است.

برنامه‌ی نظارت نگرانی عمیق خود را در مورد تداوم حبس خودسرانه و آزار خانم نسرين ستوده و نیز دستگیری خودسرانه‌ی دختر او، که با هدف مجازات فعالیت‌های به‌حق حقوق بشری خانم ستوده انجام می‌شود، ابراز می‌کند.

برنامه‌ی نظارت دولتمردان ایران را فرا می‌خواند تا فوری و بدون قید و شرط خانم نسرين ستوده و کلیه‌ی مدافعان حقوق بشر زندانی را آزاد کنند. برنامه‌ی نظارت همچنین دولتمردان ایران را فرا می‌خواند تا با در نظر گرفتن شرایط کنونی پاندمی کووید ۱۹ سلامت جسمانی و روانی او و کلیه‌ی مدافعان حقوق بشر را تضمین کنند.

اطلاعات پیشینه

خانم نسرين ستوده در مرداد ۱۳۹۴ در پی تجدید پروانه‌ی وکالت خود، مدت کوتاهی پس از خاتمه یافتن تحصن اعتراضی ۹ ماهه‌ی او علیه تعلیق سه ساله‌ی پروانه‌ی وکالت، برای بازجویی احضار شد. در برگه‌ی احضار هیچ اتهامی ذکر نشده بود. اما او به علت جراحی پا نمی‌توانست در بازجویی حضور یابد. همسر خانم ستوده به جای او به دادگاه مراجعه و اسناد پزشکی درباره‌ی علت حاضر نشدن را ارائه کرد.

دادگاه انقلاب اسلامی سه هفته به خانم ستوده مهلت داد. با وجود این، زمانی که او به دادگاه مراجعه کرد، به او اجازه‌ی ورود ندادند، زیرا ورود شماری از وکلای دادگستری به ساختمان دادگاه ممنوع است. به‌علاوه، خانم ستوده در تاریخ ۱۳ شهریور ۱۳۹۵ باز به دادگاه انقلاب اسلامی فراخوانده شد و حضور یافت، ولی به بهانه‌ی نامناسب بودن رنگ و مدل لباس از ورود او جلوگیری به عمل آمد. او مورد محاکمه قرار نگرفت و هیچ اتهامی به او ابلاغ نشد. اما پس از دستگیری او در خرداد ۱۳۹۷ مشخص شد که دادگاه در همان روز او را غیابی به پنج سال زندان محکوم کرده است.

نیروهای امنیتی روز ۱۳ ژوئن ۲۰۱۸ (۲۳ خرداد ۱۳۹۷) خانم نسرين ستوده را در خانه‌اش در تهران دستگیر و به زندان اوین منتقل کردند. مأموران در پی دستگیری حکم جلب را به خانم ستوده نشان

دادند و بعداً به او گفتند که او را برای گذراندن حکم ۵ سال زندان که به صورت غیابی صادر شده است، به زندان می‌برند. حکم دادگاه درباره‌ی محکومیت به خانم ستوده ارائه نشد و او پیش از دستگیری از محکومیت یا صدور حکم مطلع نشده بود. قوه‌ی قضاییه‌ی جمهوری اسلامی درباره‌ی روال صدور حکم و ابلاغ آن یا دادن امکان اعتراض به خانم ستوده هیچ اطلاعاتی منتشر نکرده است. این رویه در مغایرت فاحش با موازین داخلی و موازین بین‌المللی محاکمه‌ی عادلانه است. خانم ستوده به این حکم اعتراض کرد.

خانم نسرین ستوده نسخه‌ای از حکم شعبه‌ی ۲۸ دادگاه انقلاب اسلامی تهران را که در پی محاکمه‌ی یکروزه‌ی غیابی در تاریخ ۳۰ دسامبر ۲۰۱۸ (۹ دی ۱۳۹۷) صادر شده است، روز ۹ مارس ۲۰۱۹ (۱۸ اسفند ۱۳۹۷) دریافت کرد. خانم ستوده در اعتراض به غیرقانونی بودن محاکمه‌های دادگاه‌های انقلاب اسلامی از حضور در دادگاه سر باز زده بود. دادگاه او را بر اساس ۷ اتهام زیر مجرم شناخت و به ۳۳/۵ سال زندان و ۱۴۸ ضربه شلاق محکوم کرد: ۱ - اجتماع و تبانی علیه امنیت ملی (ماده‌ی ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی)؛ ۲ - فعالیت تبلیغی علیه نظام (ماده‌ی ۵۰۰)؛ ۳ - عضویت موثر در گروهک[های] غیرقانونی و ضد امنیتی کانون مدافعان حقوق بشر، لگام [۲] و شورای ملی صلح (ماده‌ی ۴۹۸)؛ ۴ - تشویق مردم به فساد و فحشاء و فراهم آوردن موجبات آن (ماده‌ی ۶۳۹)؛ ۵ - ظاهر شدن بدون حجاب شرعی در محل شعبه بازپرسی (ماده‌ی ۶۳۸)؛ ۶ - اخلال در نظم و آسایش عمومی (ماده‌ی ۶۱۸)؛ ۷ - نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی (ماده‌ی ۶۹۸).

قاضی محمد مقیسه نسرین ستوده را در همه‌ی موارد بالا به حداکثر مجازات محکوم کرد، یعنی در مجموع ۲۹/۵ سال. علاوه بر این، او با استفاده از مفاد ماده‌ی ۱۳۴ همان قانون بر این اساس که خانم ستوده مرتکب «بیش از سه جرم» شده، ۴ سال دیگر بر حکم زندان او افزود. خانم ستوده در اعتراض به قانون محدودیت بر متهمان اقدام علیه امنیت ملی در انتصاب وکلای مدافع خویش، وکیلی را برای حضور در دادگاه منصوب نکرده بود و وکیل نداشت.

دادستان در کیفرخواست اعلام کرده بود که خانم نسرین ستوده «حجاب خود را در ملاقات‌های خانوادگی در زندان اوین برداشته»، «در شعبه‌ی دوم بازپرسی نسبت به کشف حجاب شرعی (برداشتن روسری خود) اقدام کرده»، «از عناصر شاخص، فعال و تشکیلاتی گروهک[های] غیرقانونی کانون مدافعان حقوق بشر، لگام و شورای ملی صلح بوده»، «در قبال اقدامات ضد نظام و براندازانه‌ی خود در پوشش جایزه‌ساز خارق‌مبلغ

50000 یورو برای تداوم اقدامات و فعالیتهای براندازانه و ضد امنیتی دریافت کرده»، «مبادرت به صدور بیانیه برای برگزاری رفراندوم» کرده، «از کلیسای خانگی حمایت کرده و در انتشار بیانیه‌های لگام نقش موثر داشته»، «در خصوص زنانی که به دلیل کشف حجاب بازداشت شده‌اند، در خصوص نحوه بازداشت آنان اظهارات کذب نموده است و به ماموران ناجا اتهام» وارد کرده، «مردم را به فساد و فحشاء تشویق و موجبات آن را فراهم کرده» و «با حضور فعال و موثر در کنار عناصر فرقه‌ی دراویش گنابادی در مقابل زندان اوین اقدام» کرده است. خانم ستوده تصمیم گرفت به حکم اعتراض نکند و نبود محاکمه‌ی عادلانه را محکوم کند. دادستان حکم را به دادگاه تجدید نظر ارجاع کرد و حکم تایید شد. خانم ستوده باید بیشترین حکم یعنی ۱۲ سال زندان را علاوه بر حکم قبلی پنج سال زندان را بگذراند.

اقدام‌های درخواستی:

با نوشتن نامه به دولتمردان ایران از آنها بخواهید:
در هر شرایطی، سلامت روحی و جسمانی خانم نسرين ستوده و کلیه‌ی مدافعان حقوق بشر در ایران را تضمین کنند؛
فوری و بدون قید و شرط خانم نسرين ستوده و تمام مدافعان حقوق بشر زندانی دیگر در ایران را آزاد کنند؛

کلیه اتهام‌های او را لغو کنند و تا آن زمان از سازگاری کامل کلیه فرایندهای قضایی علیه خانم نسرين ستوده با حق محاکمه‌ی عادلانه که در حقوق بین‌المللی تضمین شده، اطمینان حاصل کنند؛
به هرگونه اقدام تهدیدآمیز و آزاردهنده، از جمله در سطح قضایی، علیه خانم نسرين ستوده، مهرآوه خندان و کلیه‌ی مدافعان حقوق بشر دیگر در ایران پایان دهند و انجام بدون مانع فعالیتهای آنها را تضمین کنند؛

در هر شرایطی اعلامیه‌ی سازمان ملل در باره مدافعان حقوق بشر را که در تاریخ ۹ دسامبر ۱۹۹۸ (۱۸ آذر ۱۳۷۷) در مجمع عمومی سازمان ملل تصویب شده، رعایت کنند، به ویژه ماده‌های ۱، ۶، ۹، ۱۱ و ۱۲ آن را؛
تضمین کنند که حقوق بشر و آزادی‌های اساسی مطابق با موازین بین‌المللی حقوق بشر و عهدنامه‌های بین‌المللی که ایران نیز مُتعاهد آنهاست، در هر شرایطی رعایت خواهند شد.

نشانی‌ها :

در اینجا: <https://fidh.org/25743>

لطفا به نمایندگان دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران در کشور خودتان نیز نامه بنویسید.

*****

پاریس - ژنو، ۲۱ آگوست ۲۰۲۰ (۳۱ مرداد ۱۳۹۹)
لطفا ما را از هرگونه اقدام انجام شده با ذکر شماره این درخواست مطلع فرمایید.

[۱] در پی خانم ستوده، دستکم پنج زندانی مرد در اوین، یک فعال سیاسی زن در زندان قرچک و ۷۲ زندانی سیاسی در زندان تهران بزرگ (فشافویه) در اعتراض به نقض مقررات استاندارد حداقل برای رفتار با زندانیان و حق سلامتی آنها به ویژه در شرایط گسترش کووید ۱۹ دست به اعتصاب غذا زدند. هفتاد و دو زندانی در فشافویه اعتصاب غذای خود را روز ۱۶ آگوست (۲۶ مرداد) آغاز کردند و روز ۲۸ مرداد پس از دریافت قول در مورد بهبود شرایط حبس به آن پایان دادند. بعضی از زندانیان اعتصابی به صراحت پشتیبانی خود را از خانم ستوده اعلام کردند.

[۲] کمپین لغو گام به گام اعدام

برنامه‌ی نظارت بر حمایت از مدافعان حقوق بشر در سال ۱۹۹۷ به صورت برنامه‌ی مشترک فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر و سازمان جهانی مبارزه با شکنجه ایجاد شد. هدف این برنامه مداخله در موارد سرکوب مدافعان حقوق بشر، جلوگیری از این سرکوب و چاره جویی در باره آن است. سازمان جهانی مبارزه با شکنجه و فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر هر دو از اعضای ProtectDefenders.eu هستند که سازوکار مدافعان حقوق بشر در اتحادیه‌ی اروپاست و جامعه‌ی مدنی بین‌المللی آن را برپا کرده است.

تماس با برنامه نظارت بر حمایت از مدافعان حقوق بشر:

E-mail: Appeals@fidh-omct.org

Tel and fax FIDH + 33 (0) 1 43 55 25 18 / +33 1 43 55 18 80

Tel and fax OMCT + 41 (0) 22 809 49 39 / + 41 22 809 49 29